

Міністерство освіти і науки України

ОДЕСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ БУДІВНИЦТВА ТА АРХІТЕКТУРИ

Інститут гідротехнічного будівництва та цивільної інженерії
Кафедра машинобудування

СИЛАБУС
ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ – ВК15
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ПЕРЕВЕЗЕННЯ НЕБЕЗПЕЧНИХ ВАНТАЖІВ

Освітній рівень	перший (бакалаврський)	
Програма навчання	вибіркова	
Галузь знань	13	Механічна інженерія
Спеціальність	133	Галузеве машинобудування
Освітня програма	Будівельна техніка та автомобілі	
Обсяг дисципліни	3,0 кредитів ECTS (90 академічних годин)	
Види аудиторних занять	лекції, практичні заняття	
Індивідуальні та (або) групові завдання	Контрольна робота	
Форми семестрового контролю	залік	

Викладач: Волобуєва Тетяна Вячеславівна, к.т.н., доц., доцент кафедри машинобудування, vtv747@ukr.net

В процесі вивчення даної дисципліни здобувачі вищої освіти **ЗНАЙОМЛЯТЬСЯ З ОСНОВНИМИ ПОНЯТТЯМИ З ОРГАНІЗАЦІЇ ПЕРЕВЕЗЕННЯ НЕБЕЗПЕЧНИХ ВАНТАЖІВ ТА ЗДОБУВАЮТЬ НАВИЧКИ ЗАСТОСУВАННЯ ОСНОВНИХ ПРИНЦИПІВ.**

Наприклад: Вміння впроваджувати практичні заходи по вдосконаленню організації перевезення небезпечних вантажів.

Передумовами для вивчення дисципліни «Перевезення небезпечних вантажів» є набуття теоретичних знань та практичних навичок за такими дисциплінами: «Охорона праці та безпека життєдіяльності»; «Автомобілі».

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми «Галузеве машинобудування» здобувачі вищої освіти:

повинні знати:

- процес службового розслідування дорожньо-транспортних пригод (ДТП), їх облік та аналіз;
- психофізіологічні особливості людини та процес підготовки водіїв;
- зв'язок між безпекою руху і конструкцією автомобіля;
- характеристики дорожнього руху та його організацію;
- шляхи удосконалення організації дорожнього руху.

повинні вміти:

- аналізувати конструкцію автомобіля з точки зору безпеки руху;
- оцінювати професійну підготовку водіїв;
- враховувати дорожні умови під час експлуатації транспортних засобів;
- узгоджувати процес експлуатації транспортних засобів з організаційними аспектами дорожнього руху.
- оптимізувати склад транспортного потоку.

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

№ з/п	Назви тем	Кількість годин			
		лекції	практичні	лабораторні	самостійна
1	Вимоги національного законодавства у сфері перевезення небезпечних вантажів	2	2	–	3
2	Вимоги міжнародного законодавства у сфері перевезення небезпечних вантажів	2	–	–	3
3	Водій і безпека руху	2	4	–	3
4	Забезпечення інформацією учасників дорожнього руху	2	–	–	3
5,6	Загальна характеристика небезпечних вантажів	4	–	–	3
7	Види транспортних засобів, способи перевезення, засоби	2	–	–	3

№ з/п	Назви тем	Кількість годин			
		лекції	практичні	лабораторні	самостійна
	утримання вантажу. Перевізні документи				
8,9	Маркування, знаки небезпеки та інформаційні таблиці небезпечного вантажу. Сумісне перевезення небезпечних вантажів	4	4	–	3
10	Обов'язки та відповідальність у сфері забезпечення безпеки перевезення небезпечних вантажів	2	–	–	3
11,12	Прогресивні способи забезпечення безпеки при організації перевезення небезпечних вантажів	4	–	–	3
13,14	Перспектива розвитку сучасних інформаційних технологій запобігання виникненню аварійних ситуацій з небезпечними вантажами	4	4	–	3
15	Екологічна безпека. Аналіз екологічних оцінок заходів по ОДР	2	–	–	4
	Всього	30	14	–	46

Критерії оцінювання та засоби діагностики

Мінімальний та максимальний рівень оцінювання щодо отримання «заліку» за навчальною дисципліною «Перевезення небезпечних вантажів» складає 60 та 100 балів відповідно, і може бути досягнений наступними засобами оцінювання:

Засоби оцінювання		Мінімальна кількість балів	Максимальна кількість балів
Вид контролю	Кількість у семестрі		
Контрольна робота	1	13	20
Практичні роботи (виконання та захист)	4	12	30
Контроль знань:			
Поточний контроль знань (стандартизовані тести)	2	15	20

Підсумковий (семестровий) контроль знань – залік	1	20	30
Разом		60	100

З дисципліни передбачено виконання контрольної роботи в семестрі.

Контрольна робота. Навчальним планом передбачено виконання контрольної роботи з дисципліни «Перевезення небезпечних вантажів». Зміст роботи пов'язаний із закріпленням теоретичних питань програми дисципліни «Перевезення небезпечних вантажів», містить два теоретичних питання.

Методичні рекомендації до виконання контрольної роботи наведені в [10].

Два рази за семестр проводяться експрес контроль знань – стандартизовані тести (20 тестових питань), наприклад:

1. Яким Законом України визначено поняття «перевезення небезпечного вантажу»?

1. Законом України «Про транспорт».
2. Законом України «Про перевезення небезпечних вантажів».
3. Законом України «Про відходи».
4. Законом України «Про охорону навколишнього природного середовища».

2. У спеціальних (спеціалізованих) цистернах перевозився ФОСФОР ЖОВТИЙ. У порожньому стані ці цистерни приймаються до перевезення від одержувача за таких умов?

1. З надлишковим тиском у цистерні після зливу не менше 0,05 МПа.
2. З надлишковим тиском у цистерні після зливу не менше 0,02 МПа.
3. Після промивки котла, очищення зовні від залишків вантажу і наповнення чистою водою висотою шару не менше 30 см.
4. Заповнені інертним газом під надлишковим тиском від 0,01 до 0,03 МПа.

Підсумковий контроль знань проводиться для студентів, що не змогли з будь яких причин набрати необхідну кількість балів, або для студентів, що бажають збільшити вже набрану кількість балів. Підсумковий контроль знань здійснюється у вигляді усної бесіди з викладачем (комісією викладачів) по тематиці навчальної дисципліни.

Рекомендовані джерела інформації

1. Горбаха М., Коськовецький В., Міков Д. [та ін.]. Аналіз стану безпеки руху, польотів, судноплавства та аварійності на транспорті в Україні за 2014 рік [Текст] / М. Горбаха, В. Коськовецький, Д. Міков [та ін.]. – К.: Департамент безпеки на транспорті Міністерства інфраструктури України, 2015. – 124 с.
2. Панченко С. В. Організація перевезення небезпечних вантажів: Навч. посібник / С. В. Панченко та ін. – Харків: УкрДУЗТ, 2019. – Ч. 1. – 190 с., рис. 21, табл. 5.
3. Панченко С. В. Організація перевезення небезпечних вантажів: Навч. посібник / С. В. Панченко та ін. – Харків: УкрДУЗТ, 2019. – Ч. 2. – 215 с., рис. 33, табл. 10.
4. Европейское соглашение о международной перевозке опасных грузов. Том 1, Том 2. ООН Нью-Йорк и Женева, 2019 г.
5. Пахно А., Шок В. Комментарии к ДОПОГ. Пособие для консультантов / А. Пахно, В. Шок. – К.: Издательский дом АртЭк; 2019. – 145 с.
6. Пахно А., Шок В. Перевозка опасных грузов автомобильным транспортом. Пособие для консультантов / А. Пахно, В. Шок. – К.: Издательский дом АртЭк; 2019. – 458 с.
7. Венгер А. С., Волобуєва Т. В. Організація дорожнього руху : навчальний посібник. Одеса : ОАДК ОНПУ, 2020. 187 с.
8. Фоменко О. Я. Правила дорожнього руху України : автошкола (коментар у малюнках). Київ : УКРСПЕЦВИДАВ, 2019. 112 с. : іл.
9. О. В. Степанов, Н. О. Семченко, О. О. Холодова, Т. В. Волобуєва, В. М. Сирота. Безпека дорожнього руху з урахуванням впливу фактора людини : монографія / за заг. ред. О. В. Степанова. – Харків: Вид-во «Естет Принт». 288 с. ISBN 978-617-95124-0-7
10. Методичні рекомендації до виконання контрольної роботи з навчальної дисципліни «Перевезення небезпечних вантажів» для здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньо – професійною програмою «Будівельна техніка та автомобілі» підготовки бакалаврів із галузі знань 13 «Механічна інженерія» за спеціальністю 133 «Галузеве машинобудування» / Т. В. Волобуєва, А.Є. Бондаренко; Одеська державна академія будівництва та архітектури. – Одеса: ОДАБА, 2023. – 16 с.